

E L Ő T E R J E S Z T É S
A Képviselő-testület 2012. február 17-i nyilvános ülésére.

- Tárgy:** Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata
- Előterjesztő:** Császár László polgármester
- Előkészítette:** Általános Igazgatási Iroda
Pápainé dr. Németh Mária Anita mb. irodavezető
- Megtárgyalja:** Család-, Egészségügyi, Oktatási, Művelődési és Sport Bizottság
- Meghívott:** dr. Varga István igazgató
Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet

Tisztelt Képviselő-testület !

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 92.§ (3) bekezdése alapján a 2000 lélekszám feletti települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A koncepció tartalmát két évente felül kell vizsgálni.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2006. december 08-i ülésén fogadta el a város szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, majd a 2009. december 12-i ülésén vizsgálta azt felül. Az Szt. rendelkezéseinek megfelelően szükségessé vált a koncepció tartalmának aktualizálása.

A 2006. évben elkészített szociális szolgáltatástervezési koncepció a törvényi előírásoknak megfelelően készült. Illeszkedett a megyei önkormányzat által készített koncepcióhoz, a helyi adottságokra, igényekre és lehetőségekre épült, figyelembe véve a törvény által kötelezően ellátandó feladatokat.

A koncepció elkészítésekor megállapította a Képviselő-testület, hogy Tapolca Város Önkormányzata addig is igyekezett biztosítani a rászorulóknak az ellátást és szívesen vette, és veszi a jövőben is, a civil szervezetek, alapítványok kezdeményezését.

2006-ban a koncepció megalkotásakor két kötelezően ellátandó önkormányzati feladatot nem biztosított önkormányzatunk: a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és az utcai szociális munkát.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény módosításai eredményeként a jelzőrendszeres segítségnyújtás jelenleg nem kötelezően ellátandó feladat. Önkormányzatunk azonban jelenleg is biztosítja ezt a szolgáltatást az igénybevevők részére, melyért 2011. áprilisa óta minimális összegű térítési díjat kell fizetni.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2009. év július 1-jétől biztosítja Önkormányzatunk a rászoruló személyeknek. A szolgáltatás nyújtására az Önkormányzat a Body Guard Hungary Kft-vel kötött szerződést. A szolgáltatás biztosításához szükséges készülékeket, a készülékek karbantartását, a dicspécses központot a szerződés szerint a Kft. biztosítja. A diszpécserközpont jelzése alapján a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet szociális gondozónői keresik fel a segítséget kérőket.

Az utcai szociális munka ellátását a Hajléktalanok Átmeneti Szállásának munkatársai a 2011. év második felétől önként vállalták. Így városunkban is van már lehetőség arra, hogy aki az utcán segítségre szoruló személyt lát, az önkéntes munkatársakat hívhassa a helyszínre segítségül.

Városunk bölcsődéje az idei évben a KDOP-5.2.2/B-09-2009-0011. kódszámú, a tapolcai Bölcsőde infrastrukturális fejlesztése és kapacitásának bővítése megnevezésű pályázaton elnyert támogatásból kívül-belül teljesen megújult. A munkálatok eredményeként a bölcsődei férőhelyek száma 10 fővel bővült, így összesen 62 férőhellyel rendelkezik az intézmény.

Bár nem kötelezően ellátandó önkormányzati feladat, városunk átmeneti szállást működtet a hajléktalan személyek számára. A szolgáltatás színvonalának emelése céljából az önkormányzat pályázatot nyújtott be az épület teljes felújítására.

A koncepcióban meghatározott feladatok végrehajtásának figyelemmel kísérése a már korábban létrehozott szociálpolitikai kerekasztal feladatai közé tartozik.

Az előterjesztés mellékletét képező Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban a módosulásokat kiemelten jelezzük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatát megvitatni és elfogadni szíveskedjék.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete
Tapolca Város Szociális szolgáltatástervezési
koncepcióját elfogadja.

Tapolca, 2012. február 8.

Császár László
polgármester

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ

Bevezetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) átfogóan szabályozza a szociális intézmény fenntartóinak feladatait valamint jogkörét.

A törvény az állami fenntartók részére szolgáltatástervezési koncepció készítését írja elő a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében. A törvény értelmében a legalább 2000 lakosú települési önkormányzat illetve a megyei önkormányzatok feladatkörébe tartozik a koncepció elkészítése, amennyiben minimum két ellátási forma megszervezéséről gondoskodik.

A szolgáltatás tervezési koncepciót két ütemben kell elkészíteni az önkormányzatoknak. Első lépésben a megyei önkormányzat készítette el koncepcióját, melyben meghatározta saját intézményrendszere fejlesztési irányát, valamint javaslatot tett a megye teljes ellátórendszerének fejlesztési irányaira.

Ezt követően kell elkészíteni a települési önkormányzatnak a saját ellátási terület viszonylatában a koncepcióját, amelynek során figyelembe kell venni a megyei önkormányzat által készített koncepcióban a települési önkormányzat irányába megfogalmazott javaslatokat, ajánlatokat.

A koncepció elsődleges célja, hogy átfogó képet adjon az önkormányzat ellátási kötelezettsége teljesítésének helyzetéről és alapját képezze a kötelező szolgáltatások megtervezésének. A koncepciónak képet kell adni a szolgáltatások működési, finanszírozási, fejlesztési feladatairól, a hiányzó szolgáltatások megszervezésének módjáról.

I.

CÉLOK, ALAPELVEK, ÉRTÉKEK

I.1. A szolgáltatás-tervezési koncepció célja:

Napjainkban elengedhetetlen a társadalmi befogadásra épülő szemlélet, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. E sajátos szemlélet alapvető rendező elvei elsődlegesen a társadalmi esélyegyenlőség biztosítása, a szolgáltatások, támogatások elérhetőségéhez kapcsolódó elvárások teljesítése, a minőségi szolgáltatások nyújtása.

Ezek alapján a koncepció célja, hogy Tapolca városban a szociális szolgáltatásoknak olyan minőségi rendszere működjön, melynek középpontjában a támogatásra szoruló egyén és szükséglete áll, hogy a szolgáltatások mindenki számára egyaránt hozzáférhetőek és a segítségnyújtás egyénre szabott.

I.1.1. Fő célkitűzése:

- szociális szolgáltatások közelebb kerüljenek az ellátottakhoz,
- hangsúlyosabbá váljon a saját környezetben történő gondozás,

- erősíteni szükséges a civil szervezetek és vállalkozások részvételét a szociális ellátásban.

I.2. Alapelvek, értékek

- Tapolca város valamennyi polgárának joga van az emberhez méltó életre, mindenki számára biztosítani kell a szociális minimumot.
- Tapolca város valamennyi polgára számára biztosítani kell, hogy törvényben rögzített jogaival – így szociális jogaival is – élni tudjon.
- Tapolca város polgárai – nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül - jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
Tapolca Város Önkormányzata elutasít mindennemű hátrányos megkülönböztetést és előítéletet.
- Tapolca Város Önkormányzatának szociálpolitikája nyitott. Az önkormányzat koordináló, szervező, együttműködő szerepet kíván betölteni a nem állami, egyházi és piaci szervezetekkel.
- Tapolca város szociálpolitikájának elsődleges feladata a védelem, amely az egyén, a család, a köz és a helyi társadalom védelmét jelenti. Az önkormányzat szociálpolitikája a helyi társadalom zavartalan együttélését, működését szolgálja.
- A szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában az embernek, az egyénnek és a családok szociális egyensúlya helyreállításának kell állnia. Minden segítséget meg kell adni, hogy a rászoruló minél tovább saját lakásában élhessen.
- A szociálpolitikának a szociális biztonság megteremtésére kell törekedni annak érdekében, hogy senki ne szenvedjen szükségét, illetve a szükségét szenvedők ne maradjanak ellátás nélkül.
- Törekedni kell a relatív biztonság érvényre juttatására, vagyis arra, hogy bármely társadalmi „kockázat” bekövetkeztekor, szociális szükséghelyzetben az egyén, a család életszínvonala lehetőség szerint ne süllyedjen túlságosan nagyot.
- Erősíteni kell a szociálpolitikai beavatkozások preventív jellegét annak érdekében, hogy megelőzzük, megakadályozzuk a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulását.
- Differenciáltan kell nyújtani a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, melyet szükségletei indokolnak, és a jogosult ott és olyan mértékben kapja meg a támogatást, ahol az számára a legmegfelelőbb. Fontos elv, hogy az ellátás minden esetben egyénre szabott legyen.
- Az egészségügyi és szociális ágazat szervezeti felépítésénél, az ellátási és gondozási szolgáltatások biztosításánál figyelembe kell venni az idős személyek sajátos igényeit, ide értve az idős korra jellemző betegségeket, kezelésére szolgáló gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök megszerzésének lehetőségét, anyagi helyzetükkel összhangban.
- Az idős személyeknek joguk van az egészséges életkörülményekhez és életvitelhez koruknak és egészségi állapotuknak megfelelő színvonalú egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatáshoz, szociális gondozáshoz.
- A szociális szolgáltatásokban és ellátásokban a szubszidiaritás elvének kell érvényesülnie; a szociális kérdések ott kerüljenek megoldásra, ahol az érintettek és érdekelték legközelebb vannak jelen, ahol a legtöbb információ áll rendelkezésre.

- A szociálpolitika a teljes körű társadalmi integrációt segíti elő.
- A szociális szolgáltatásokban és ellátásokban a szektorsemlegesség elve érvényesül, azonos esélyekkel és feltételekkel kapcsolódhatnak be a szféra működtetésébe az állami, önkormányzati, piaci, egyházi szervezetek.
- A szociális védelmi rendszert képessé kell tenni a folyamatos megújulásra, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyabban és hatásosabban tudja felhasználni a minőségi ellátások felé történő elmozdulás érdekében.
- A hatékonyság és a hatásosság az önkormányzati szociálpolitikával szemben meghatározott alapvető követelmény. A hatásosság elvéből fakadóan a jogosultak legszélesebb körének kell hozzájutnia az ellátásokhoz ill. szolgáltatásokhoz. A hatékonyság követelménye pedig megkívánja, hogy a rendelkezésre álló erőforrás felhasználásával a valóban rászorulóknak kell hathatós segítséget nyújtani.

II.

HELYZETELEMZÉS

II. 1. Társadalmi környezet

Az 1990-es évek elején jelentkező gazdasági átalakulás nem kerülte el városunkat sem. A bekövetkezett rendszerváltás átstrukturálta a gazdaságot, megváltozott, átalakult a lakosság foglalkoztatása, megjelent az üzemek, vállalatok bezárása következtében a munkanélküliség.

Tapolcán és környékén a mezőgazdaságnak évszázados hagyományai vannak, ezen belül is kiemelkedik a szőlőtermesztés. Sok család megélhetését a mezőgazdaságból származó jövedelem biztosítja, vagy a család jövedelem kiegészítésként foglalkozik a szőlőtermesztéssel. Jelentős számú a kiskereskedelmi szolgáltatás, a foglalkoztatottak száma ebben a szférában emelkedett. Jelentős azoknak a száma, akik az idegenforgalom, a vendéglátás területén dolgoznak, melyre jellemző a szezonális jelleg.

Művelődési, oktatási intézményi ellátottság:

Óvodák száma: 2, (ebből 1 egyházi), tagintézmények száma: 3, gyermeklétszám: 494 fő
 Általános iskola: 2, (ebből 1 egyházi) tagintézmények száma: 2, osztályok száma: 49, tanulók száma: 1192 fő

Gimnázium: 1, osztályok száma: 11 tanulók száma: 322 fő

Szakiskola, szakközépiskola: 2, osztályok száma: 27 tanulók száma: 678 fő,
 oktatott szakmák száma: 13

Kollégium: 1, elhelyezett tanulók száma: 38 fő

Könyvtár: 1,

Múzeum: 1

Művelődési ház: 3

Egészségügyi intézmények:

Járó- és fekvőbeteg szakellátás:

Városi Kórház – Rendelőintézet

- kórházi ágyak száma: 191
- osztályok száma: 4
- szakrendelések száma: 35

Alapellátás:

- felnőtt háziorvosi körzetek száma: 7
- gyermek háziorvosi körzetek száma: 4
- fogorvosi körzetek száma: 3
- védőnői körzetek száma: 7
- iskolaorvosi, iskolavédőnői körzet: 3

Gyógyszertárak száma: 4**Szociális szolgáltatások:**

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás (civil szervezet közreműködésével)
- közösségi ellátás (Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása fenntartásában működtetett Balatonfelvidéki Közösségi Szolgálat útján)

Szociális intézmények

- Idősek Klubja 30 férőhellyel,
- Idősek Gondozóháza 5 férőhellyel (alapítvány közreműködésével)
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása 30 férőhellyel

Gyermekjóléti szolgáltatás:

- Bölcsőde 62 férőhellyel
- Gyermekjóléti szolgálat

A városban gyakorlatilag 100 %-osan kiépített az elektromos hálózat, a vezetékes vízellátás és a gázhálózat. A szennyvíz csatornázottság 75 %-os. A településen belüli szilárd burkolat hossza 46,7 km.

II.2. Demográfiai adatok**Születés és halálozás**

Év	Születések száma	Halálozások száma
2003	173 fő	114 fő
2004	178 fő	109 fő
2005	157 fő	142 fő
2006	155 fő	184 fő
2007	148 fő	181 fő
2008		125 fő
2009		318 fő
2010		308 fő
2011		303 fő

A lakosság életkor szerinti megoszlása

Korosztály	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011. február
0 – 18 év	3.826 fő	3.540 fő	3.426 fő	3.277 fő	3.191 fő	3.113 fő	3.000 fő	2.698 fő
19 – 60 év	10.645 fő	10.856 fő	10.585 fő	10.658 fő	10.339 fő	10.502 fő	10.411 fő	10.215 fő
61 év felett	3.152 fő	3.040 fő	3.321 fő	3.184 fő	3.493 fő	3.345 fő	3.438 fő	3.781 fő
Összesen	17.623 fő	17.436 fő	17.332 fő	17.119 fő	17.023 fő	16.960 fő	16.849 fő	16.696 fő

Regisztrált munkanélküliek megoszlása

Év	Fő
2003	493
2004	493
2005	526
2006	491
2007	564
2008	570
2009	878
2010	781
2011	594

Végzettség szerint

8 általános alatt	4 %
8 általános	29 %
Szakmunkás	32 %
Szakiskola	3 %
Gimnázium	10 %
Szakközépiskola	12 %
Technikum	5 %
Főiskola	4 %
Egyetem	1 %

Fogyatékosok száma

Fogyatékoság formája	Fogyatékosok száma
Mozgáskorlátozott	250
Értelmi fogyatékos	70
Látássérült	50
Siket és nagyothalló	20

Hajléktalanok száma: 40 fő

II.3. A város szociálpolitikájának főbb jellemzői

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról megalkotott 1993. évi III. tv. jelentős változást hozott a települések szociális tevékenységében. A törvény bővítette az önkormányzatok lehetőségeit, felelősségét a települési szociálpolitika megvalósításában.

A törvény több normatív támogatást is tartalmaz, melynek garanciáit kiépítette. Emellett lehetőséget biztosított az önkormányzatok számára, hogy saját erőforrásaik terhére további ellátások, szolgáltatások bevezetéséről dönthetnek, illetve a normatív támogatásokat kiegészíthették. Szélesítette - elsősorban a személyes gondoskodás körében – az egyházi és civil szféra bekapcsolódásának lehetőségét.

A törvény az önkormányzatok számára kötelezővé tette a helyi szabályozási rendszer kialakítását, melyet rendeleti formában kellett megjeleníteni. Ennek a feladatnak eleget téve önkormányzatunk megalkotta a pénzübeli és természetbeni valamint a szociális szolgáltatásokról szóló helyi rendeletét, melyet az igények és lehetőségek függvényében, *továbbá az aktuális jogszabályváltozások figyelembevételével* rendszeresen módosít.

Önkormányzatunk figyelemmel van a lakosság teherbíró képességére, és ennek függvényében határozza meg a rászorultságtól függő ellátásokat. Ide tartozik a rászoruló gyermekes családok étkezési térítési díj támogatása, a köztemetések biztosítása hozzátartozóval rendelkező elhunyt esetén, valamint a házi segítségnyújtás térítésmentes biztosítása. Ezek a támogatások a saját erőforrások terhére kerülnek kifizetésre ill. biztosításra.

II.3.1. Az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete

Az Szt. meghatározza a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a szociális ellátásokat, rendelkezik a szociális igazgatás rendszeréről. Felhatalmazást adott a települési önkormányzatok részére, hogy a törvényben szabályozott ellátásokat saját költségvetésük terhére kiegészíthetik és egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete 1993-ban – eleget téve a törvényi előírásoknak – megalkotta helyi szociális rendeletét. A rendelet azóta több módosítást megélt, ill. a könnyebb kezelhetőség érdekében új formát öltött, természetesen meghagyva a korábbi rendeletben meghatározott és az idő próbáját kiállt ellátásokat, szolgáltatásokat.

Az Szt. 86.§-a meghatározza azon ellátásokat, melyeket az önkormányzatoknak kötelezően biztosítania kell. A kötelezően ellátandó feladatok köre a lakosság számának növekedésével bővül.

Tapolca városban az alábbi szolgáltatásokat kell biztosítani:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- közösségi ellátások,
- nappali ellátás,
- idősek átmeneti elhelyezése (idősek gondozóháza).

A fenti szolgáltatások közül jelenleg mindegyik elérhető a város lakossága számára. A kötelezően ellátandó feladatok mellett önkormányzatunk önként vállalt feladatként gondoskodik a hajléktalanok ellátásáról is: működteti a Hajléktalanok Átmeneti Szállását, biztosítja továbbá a lakosság számára a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is.

Tapolca városban a szociális szolgáltatások biztosítása – a támogató szolgálat, a közösségi ellátás és az idősek gondozóháza kivételével - a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet feladatkörébe tartozik. *Az Intézet működteti emellett a gyermekjóléti alapszolgáltatást, ellát továbbá néhány egészségügyi alapellátási feladatot is.*

A Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet tevékenységéről, a szociális szolgáltatások helyzetéről az önkormányzat évente tájékoztatást kap az intézet beszámolójából, a gyermek- és ifjúságvédelem terén végzett munkáról pedig az éves beszámolóban.

II.3.2. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A szociális ellátórendszer kialakításánál az önkormányzat alapvető célja az volt, hogy mindenki számára rászorultságának megfelelő ellátást tudjon biztosítani. *A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló rendeletében szabályozta a pénzbeli (rendszeres és eseti), valamint a természetbeni ellátási formákat.*

Rendszeres ellátások

- időskorúak járadéka
- lakásfenntartási támogatás
- közgyógyellátásra való jogosultság megállapítása
- gyermekintézményi térítési díj támogatása
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása
- rendszeres szociális segély
 - a) egészségkárosodottak részére
 - b) nem foglalkoztatottak részére

Eseti ellátások

- átmeneti segély
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- temetési segély
- köztemetés

II.3.3. Szociális alapszolgáltatások

A jelenleg működő szociális ellátó rendszer a kielégíti a felmerülő igényeket. A működtetéshez szükséges anyagi fedezet rendelkezésre áll. A gazdasági válság hatására azonban az utóbbi felülvizsgálat óta eltelt időszakban sajnálatosan egyre növekszik az igény az önkormányzat által biztosított szociális alapszolgáltatások iránt.

A személyi és tárgyi feltételek adottak az ellátórendszer működéséhez, *bár a házi segítségnyújtás terén a gondozásra szorulóknak számának erőteljes növekedése miatt indokolt a gondozók létszámának emelése és a kapacitás bővítése.*

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a részére kell napi egy meleg ebédet biztosítani, akik ezt önmaguk vagy eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel biztosítani nem képesek, *különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik vagy hajléktalanságuk miatt.*

A meleg ételt a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet a Tapolcai Diák- és Közétkeztető Kft. főzőhelyéről biztosítja igény szerint elvitellel vagy házhoz kiszállítással. Az orvos által előírt diétás étkezés is biztosított a rászorulóknak számára.

Az étkeztetés iránti igény évek óta mérsékelten emelkedik.

II.3.3.3. Házi segítségnyújtás

Az Önmaguk ellátására csak segítséggel képes személyek saját lakásán történő gondozását főállású és tiszteletdíjas gondozónók bevonásával biztosítja a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet. A szolgáltatás ingyenes.

A rászorulóknak növekvő létszámára tekintettel a gondozónók számát növelte az Alapellátási Intézet. Szükséges azonban létszámuk további emelése annak érdekében, hogy az ellátottak a lehető legtovább maradhasson saját lakásában, megszokott környezetében, és szakszerű ellátásban legyen része.

A házi segítségnyújtás iránti igény évek óta emelkedik, az utóbbi hónapokban az ellátás iránt mutatkozó fokozott igény miatt azonban indokoltá vált a férőhelyek bővítése is.

II.3.3.4. Családsegítés

A szociális vagy mentális problémák illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára, a problémákhoz vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés a különböző okok miatt válsághelyzetbe került egyének vagy családok problémamegoldó képességét fejleszti, felvilágosítás, terápiás kezelés vagy csoportos foglalkozások keretében.

A Családsegítő Szolgálat feltérképezi továbbá az ellátási területén élő szociális és mentális problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, feladatáról.

Kiemelten kell foglalkozni a munka világából már hosszabb ideje kikerült személyekkel, melynek nemcsak személyi, hanem anyagi vonzata is van.

II.3.3.5. Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatást az Értelmi Fogyatékosok és Segítők Országos Érdekvédelmi Szövetsége Tapolcai Közhasznú Egyesület által létrehozott és működtetett „Összefogás” Támogató Szolgálat biztosítja. A szolgálat székhelye: Tapolca, Somogyi B. u. 7.

Törölt: ¶
¶

II.3.3.6. Közösségi ellátások

A közösségi ellátások célja a pszichiátriai vagy a szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

A közösségi ellátást a Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása által működtetett Balatonfelvidéki Közösségi Szolgálat biztosítja. A szolgálat székhelye: 8308 Zalahaláp, Petőfi tér 4.

II.3.3.7. Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosított lehetőség a nappali tartózkodásra, társas kapcsolatok valamint az alapvető higiénés szükségletek kielégítésére, napközbeni étkezés igénybevételére.

Az Idősek Klubja Tapolca, Szent István u. 12. sz. alatt található épületben működik. Szakképzett gondozónők állnak a rászorulóknak rendelkezésére. Igény szerint napi háromszori étkezést, valamint tisztálkodási, mosási lehetőséget biztosít az intézmény.

Az idősek klubjában a foglalkoztatás legfőbb célja, hogy a klubtagok életét megtöltse tartalommal, a meglévő képességek, készségek felhasználásával fenntartsa az önbecsülésüket, hasznosság-érzésüket és a közösséghez tartozás érzését. A klubtagok mindennapjait szervezett, éves rendezvényeikkel és sokszínű (fizikai, szellemi, szórakoztató) foglalkoztatással teszik változatosabbá.

II. 3.3.8. Fogyatékosok nappali intézménye

Törölt: ¶

Harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az intézményt az „Életlehetőség” Szociális Nappali Intézmény Közhasznú Nonprofit Kft. működteti a Tapolca, Kossuth u.12/a. sz. alatt.

II.3.3.9. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Body Guard Hungary Kft-vel kötött megállapodás alapján biztosítja az Önkormányzat. A Body Guard Hungary Kft. biztosítja a jelzőkészülékeket, a készülékek karbantartását, a diszpécserközpontot. A diszpécserközpont jelzése alapján a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet szociális gondozónői keresik fel a segítséget kérőket. A gondozónők napi váltásban 24 órás ügyeletet tartanak, mely kiterjed a pihenő, a munkaszüneti és az ünnepnapokra is. A szolgáltatásért 2011. áprilisa óta – a rászoruló jövedelmi helyzetétől függően – minimális mértékű térítési díjat kell fizetni.

II.3.4. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

II.3.4.1. Idősek Gondozóháza

Az Idősek Gondozóházában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását kell biztosítani, akiknek egészségi állapotuk rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. A beutalás 12 hónapra történik, mely két alkalommal meghosszabbítható.

A fenti ellátás a Gondviselés Alapítvány által létrehozott és működtetett dr. Somogyi József Idősek Otthonában, az Önkormányzat részére „Megállapodás” alapján rendelkezésre álló férőhelyen biztosított.

A rendelkezésre álló férőhelyek száma 5.

II.3.4.2. Hajléktalanok Átmeneti Szállása

Tapolca Arany J. u. 16. sz. alatti önkormányzati tulajdonú épületben működik az intézmény. Működtetése nem kötelezően ellátandó önkormányzati feladat. Ellátja a Tapolca város közigazgatási területén belül élő hajléktalanokat, ezen kívül átmeneti segítséget és ellátást nyújt minden krízishelyzetben, az intézményhez forduló hajléktalan személynek és családnak. Az intézmény 30 férőhelyes, ebből 20 a férfi és 10 a női férőhely. A szálló napi 24 órában áll a gondozottak rendelkezésére. 9-17 óra között a szobában nem, csak a közösségi helyiségekben tartózkodhatnak.

A hajléktalan ellátással kapcsolatos feladatokat 5 szakképesítéssel rendelkező dolgozó látja el. Az átmeneti szálló igénybe vétele 1 hónapig ingyenes, majd ezt követően az ellátottak jövedelmi viszonyaiktól függő mértékű térítési díjat fizetnek, ennek mértékéről önkormányzati rendelet rendelkezik.

Az ellátás feladata az igénybe vevők szociális biztonságának erősítése, a közvetlen veszély elhárítása és szocializációjuk elősegítése. A szállás – különösen a téli időszakban – általában 100 %-os kihasználtsággal működik, de kihasználtsága az év többi időszakában is magas.

A régi, rossz állagú épület modernizálása céljából az Önkormányzat pályázatot nyújtott be. A remélhetőleg sikeres pályázat eredményeként az épület kívül-belül teljesen megújulhat és változatlan férőhellyel ugyan, de a jelenleginél sokkal magasabb színvonalú ellátást nyújtva működhet tovább.

II.4. Információk a megyei szintű ellátórendszeréről, kapcsolódási pontok

A megyére vonatkozó szolgáltatás tervezési koncepció részletesen elemzi a városok, kistérségek ellátottságát, külön kiemelve a megyei önkormányzatra vonatkozó ellátási kötelezettségeket, felsorolva mind a működő, mind a hiányzó szolgáltatásokat. Annak ellenére, hogy nem csak a megyei Önkormányzat tart fenn idősok otthonát, hanem több települési önkormányzat is, és ma már megtalálható e területen a civil szféra is, jelentős a várakozók száma.

A statisztikai adatok egyértelműen bizonyítják, hogy az ellátásra szorulóok száma növekszik, ezért megoldást kell találni a várakozói szám csökkenésére.

III.

FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK EGYES SZINTJEIN

Az Szt. 86.§-a a települések lakosságának függvényében határozza meg, hogy a személyes gondoskodási formák közül melyek biztosítása kötelező az egyes településeken.

III.1.1. Tapolca városában az alábbi ellátásokat kell biztosítani:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- közösségi ellátások,
- nappali ellátások (idősok, 18. évüket betöltött pszichiátriai ill. szenvedélybetegek valamint 3. évüket betöltött, felügyeletre szoruló fogyatékos ill. autista személyek részére),
- hajléktalanok nappali melegedője,
- idősok átmeneti elhelyezése.

III.1.2. Hiányzó ellátási formák

III.1.2.1. Alapszolgáltatások

III.1.2.2. Nappali ellátások

Tizennyolcadik évüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, valamint harmadik évüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére lehetőség biztosítása a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésének megszervezésére terjed ki.

Az idősök nappali ellátását biztosító Idősök Klubja épületében az előzőek megoldására nincs lehetőség az épület adottságai miatt. A pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, a pályázati lehetőségek kihasználása mellett, esetlegesen civil szervezettel együtt.

A hajléktalanok nappali melegedőjének kialakítása a Hajléktalanok Átmeneti Szállójának épületében megoldható feladat, de az anyagi források biztosítása érdekében a pályázati lehetőségek kihasználása mindenképpen indokolt.

III.2. A fejlesztések költségmegoszlása

A feladatok megoldásához saját forrásokra van szükség, de mindenképpen indokolt igénybe venni a pályázati lehetőségeket. A korábbi években több olyan pályázat került elutasításra, melyek elnyerésével a jelenleg megoldásra váró feladatok száma kevesebb lenne.

III.3. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

- Az alapelvekben megfogalmazottak érvényesülése, a helyi szociálpolitikához kapcsolódó döntések, a működés átláthatósága.
- A tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás és minőségfejlesztés.
- A ráfordítások és források harmonizálása, a hatékonyság növelése.
- Az önkormányzati szociálpolitika kommunikációs tevékenységének javítása, a társadalmi elismertség növelése.
- A helyi szociálpolitika nyitott rendszerként való működése.
- A különböző érdekek eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali mechanizmusba.
- A szolgáltatások színvonalának megtartása, lehetőség szerinti emelése.

Tapolca, 2012. február 17.

Törölt: Tapolca, 2006.
november 27.

Császár László
polgármester

**ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT
ALAPSZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐK**

Szolgáltatás formája	2009.12.31-én	2010.12.31-én	2011.12.31-én
Étkeztetés	188 fő	197 fő	224 fő
Házi segítségnyújtás	69 fő	83 fő	88 fő
Idősek Klubja	21 fő	27 fő	25 fő
Hajléktalanok Átmeneti Szállása	30 fő	29 fő	30 fő
Családsegítést az év folyamán igénybe vevő	142 fő	195 fő	252 fő